

KOMISIJAS LĒMUMS (ES) 2018/1575**(2018. gada 9. augusts)****par Grieķijas īstenotajiem pasākumiem attiecībā uz dažiem Grieķijas kazino SA.28973 – C 16/2010
(ex NN 22/2010, ex CP 318/2009)***(izziņots ar dokumenta numuru C(2018) 5267)***(Autentisks ir tikai teksts grieķu valodā)****(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 108. panta 2. punkta pirmo daļu,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu un jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

pēc uzaicinājuma ieinteresētajām personām iesniegt savas piezīmes saskaņā ar iepriekš minētajiem noteikumiem ⁽¹⁾,

tā kā:

1. PROCEDŪRA

- (1) Konsorcijs *Loutraki SA – Club Hotel Loutraki SA* ⁽²⁾ (turpmāk “sūdzības iesniedzējs” jeb “*Casino Loutraki*”) 2009. gada 8. jūlijā iesniedza Eiropas Komisijai (turpmāk “Komisija”) sūdzību par Grieķijas tiesību aktiem, ar ko paredz nodevu sistēmu attiecībā uz ieejas maksu kazino, kurā apgalvots, ka šī sistēma ir uzskatāma par valsts atbalstu dažiem kazino operatoriem. Sūdzības iesniedzējs 2009. gada 7. oktobra e-pasta vēstulē norādīja, ka neiebilst pret savas identitātes atklāšanu. 2009. gada 14. oktobrī notika Komisijas dienestu un sūdzības iesniedzēja pārstāvju tikšanās. Sūdzības iesniedzējs 2009. gada 26. oktobra vēstulē sniedza papildu informāciju, ar ko pamatoja savu sūdzību.
- (2) Komisija 2009. gada 21. oktobrī pārsūtīja sūdzību Grieķijai un lūdza sniegt paskaidrojumus par sūdzībā minētajiem jautājumiem. Grieķija sniedza Komisijai atbildi 2009. gada 27. novembrī.
- (3) Komisija 2009. gada 15. decembrī pārsūtīja Grieķijas atbildi sūdzības iesniedzējam, kurš 2009. gada 29. decembrī iesniedza savus apsvērumus par Grieķijas atbildi.
- (4) Komisija 2010. gada 25. februārī, 4. un 23. martā, kā arī 13. aprīlī pieprasīja Grieķijai papildu informāciju, un Grieķija atbildēja uz pieprasījumu 2010. gada 10. martā un 1. un 21. aprīlī.
- (5) Ar 2010. gada 6. jūlija lēmumu (turpmāk “lēmums par procedūras sākšanu”) Komisija paziņoja Grieķijai, ka tā saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 108. panta 2. punktu sāk formālu izmeklēšanas procedūru attiecībā uz Grieķijas īstenoto pasākumu, proti, zemāku nodokļu noteikšanu ieejas maksai dažos kazino (turpmāk “Pasākums”). Lēmums par procedūras sākšanu tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* ⁽¹⁾, un ieinteresētās personas tika aicinātas iesniegt piezīmes.
- (6) Komisija 2010. gada 4. augustā saņēma piezīmes attiecībā uz lēmumu par procedūras sākšanu no abiem iespējamiem šā pasākuma nodrošinātā atbalsta saņēmējiem: kazino *Mont Parnès* ⁽³⁾ un Saloniku kazino ⁽⁴⁾.
- (7) Komisija 2010. gada 6. oktobrī saņēma Grieķijas piezīmes attiecībā uz lēmumu par procedūras sākšanu. Savukārt 2010. gada 12. oktobrī Grieķijas iestādes iesniedza papildu informāciju par apstrīdēto pasākumu.
- (8) Sūdzības iesniedzējs 2010. gada 8. un 25. oktobra vēstulē sniedza savas piezīmes attiecībā uz lēmumu par procedūras sākšanu.

⁽¹⁾ OV C 235, 31.8.2010., 3. lpp.⁽²⁾ Consortium – Loutraki S.A. – Club Hotel Casino Loutraki S.A. (Κοινοπραξια Δ.Α.Ε.Τ.- Λουτρακι Α.Ε.- Κλαμπ Οτελ Λουτρακι Α.Ε.), Voukouristiou 11, Aktí Poseidonos 48, Loutraki, Atēnas 10671, Grieķija.⁽³⁾ Casino Mont Parnès, société anonyme “Elliniko Kasino Parnithas A.E.”, Agiou Konstantinou 49, 15124 Marousi Attikis, Grieķija.⁽⁴⁾ Regency Entertainment Psychagogiki kai Touristiki A.E., Agiou Konstantinou 49, 15124 Marousi Attikis, Grieķija un Saloniku-Polijiras ceļa 13. kilometrs, 55103 Saloniki, Grieķija.

- (9) Komisija ar 2010. gada 29. oktobra vēstuli nosūtīja Grieķijas iestādēm kazino *Mont Parnès* un Saloniku kazino iesniegtās piezīmes. Grieķijas iestādes ar 2010. gada 6. decembra vēstuli iesniedza savus komentārus par trešo pušu izteiktajām piezīmēm.
- (10) Komisija 2011. gada 24. maijā pieņēma Lēmumu 2011/716/ES ⁽¹⁾ (turpmāk “2011. gada galīgais lēmums”), kurā secināja, ka šis pasākums ir uzskatāms par nesaderīgu, nelikumīgu valsts atbalstu, un uzdeva atgūt valsts atbalsta līdzekļus.
- (11) Ar 2011. gada 3. augustā Vispārējās tiesas kancelejā iesniegto pieteikumu Grieķijas Republika iesniedza prasību atcelt 2011. gada galīgo lēmumu (lieta T-425/11). Šādas prasības iesniedza arī *Etaireia Akiniton Dimosiou AE* (lieta T-419/11), Saloniku kazino (lieta T-635/11), kazino *Mont Parnès* (lieta T-14/12) un *Athens Resort Casino AE Symmetochon* (lieta T-36/12), kas ir Saloniku kazino un kazino *Mont Parnès* akcionārs.
- (12) Ar 2014. gada 11. septembra spriedumu lietā T-425/11, *Grieķija/Komisija* ⁽²⁾ (turpmāk “2014. gada spriedums”) Vispārējā tiesa atcēla 2011. gada galīgo lēmumu, secinot, ka Komisijai nav izdevies pierādīt valsts atbalsta esību LESD 107. panta 1. punkta izpratnē.
- (13) Komisija 2014. gada 22. novembrī pārsūdzēja 2014. gada spriedumu. Ar 2015. gada 22. oktobra rīkojumu lietā C-530/14 P, *Komisija/Grieķija* ⁽³⁾ (turpmāk “2015. gada rīkojums”) Tiesa noraidīja Komisijas pārsūdzību un apstiprināja 2014. gada spriedumu. Līdz ar to Vispārējā tiesa noteica, ka *Etaireia Akiniton Dimosiou AE*, Saloniku kazino, kazino *Mont Parnès* un *Athens Resort Casino AE Symmetochon* iesniegtajās prasībās par 2011. gada galīgā lēmuma atcelšanu strīda priekšmets vairs nepastāv un tās nav jāizskata.
- (14) Tāpēc Komisijai bija jāpārskata pasākums un jāpieņem par to jauns galīgais lēmums.
- (15) *Casino Loutraki* 2017. gada 14. aprīlī iesniedza jaunu sūdzību, prasot, lai Komisija pieņem jaunu galīgo lēmumu, kurā tā konstatētu, ka pasākums ir pretrunā LESD 108. panta 3. punktam un nav saderīgs ar iekšējo tirgu, un kurā uzdotu atgūt valsts atbalsta līdzekļus.
- (16) Komisija 2017. gada 17. novembrī pārsūtīja jauno sūdzību Grieķijai un lūdza sniegt komentārus. Atbildot uz Grieķijas pieprasījumu nodrošināt tulkojumus grieķu valodā, Komisija 2017. gada 20. decembrī atkārtoti nosūtīja visus dokumentus grieķu valodā. Grieķija sniedza Komisijai atbildi 2018. gada 26. janvārī.

2. ATTIECĪGAIS PASĀKUMS

2.1. Pasākums

- (17) Vērtējamais pasākums ir nodevu sistēma, kas līdz 2012. gada novembrim Grieķijā pastāvēja attiecībā uz ieejas maksu kazino. Saskaņā ar šo sistēmu ieejas maksai kazino Grieķijā piemēroja atšķirīgas nodevas atkarībā no tā, vai kazino piederēja valsts vai privātajam sektoram.
- (18) Kopš 1995. gada visiem kazino Grieķijā ir pienākums no katra apmeklētāja iekasēt ieejas maksu 15 EUR apmērā. 80 % no šīs maksas (12 EUR) kazino ir jāmaksā Grieķijas valstij kā nodoklis par kazino ieejas maksu. Atlikušos 20 % no šīs maksas (3 EUR) tiem ir tiesības paturēt kā maksu par biļetes izsniegšanu un izdevumu segšanai.
- (19) Izņēmums attiecībā uz kazino iekasētās ieejas maksas apmēru tika piemērots valsts īpašumā esošajiem kazino (turpmāk “valsts kazino”) un privātīpašumā esošajam Saloniku kazino. Šiem kazino no katra apmeklētāja ir jāiekasē 6 EUR. 80 % no šīs maksas (4,80 EUR) kazino ir jāmaksā Grieķijas valstij kā nodoklis par ieejas maksu. Atlikušos 20 % no šīs maksas (1,20 EUR) tiem ir tiesības paturēt kā maksu par biļetes izsniegšanu un izdevumu segšanai.

⁽¹⁾ Komisija 2011. gada 24. maija Lēmums 2011/716/ES par Grieķijas piešķirto valsts atbalstu dažiem Grieķijas kazino C 16/10 (ex NN 22/10, ex CP 318/09) (OV L 285, 1.11.2011., 25. lpp.).

⁽²⁾ Vispārējās tiesas 2014. gada 11. septembra spriedums, Grieķijas Republika/Eiropas Komisija, lieta T-425/11, ECLI:EU:T:2014:768.

⁽³⁾ Tiesas 2015. gada 22. oktobra rīkojums, Eiropas Komisija/Grieķijas Republika, lieta C-530/14 P, ECLI:EU:C:2015:727.

- (20) Pasākuma ieviešanas rezultātā privātie kazino valstij pārskaita 12 EUR par katru apmeklētāju, savukārt valsts kazino un Saloniku kazino par katru apmeklētāju valstij pārskaita 4,80 EUR. Attiecīgajā tiesību aktā kazino ir atļauts noteiktos apstākļos piešķirt apmeklētājiem bezmaksas ieeju, taču arī tādā gadījumā kazino ir pienākums maksāt valstij ieejas maksas nodokli 12 EUR vai 4,80 EUR apmērā par katru attiecīgo apmeklētāju, lai gan ieejas maksa netiek iekasēta.

2.2. Grieķijas tiesību aktu attiecīgie noteikumi

- (21) Pirms Grieķijas kazino tirgus liberalizācijas, kas notika 1994. gadā, Grieķijā darbojās tikai trīs kazino, proti, kazino *Mont Parnès*, Korfu salas kazino un Rodas salas kazino. Tolaik šie kazino bija valsts uzņēmumi, un Grieķijas Valsts tūrisma organizācija (turpmāk "EOT") tos vadīja kā valsts īpašumā esošus pakalpojumu klubus⁽¹⁾. Šo kazino ieejas maksa tika noteikta ar EOT ģenerāļsekretāra lēmumu⁽²⁾ – 1 500 GRD (aptuveni 4,50 EUR) vai 2 000 GRD (aptuveni 6 EUR) apmērā. Pēc euro ieviešanas Grieķijā (2002. gadā) valsts kazino ieejas biļešu regulētā cena mainījās uz 6 EUR.
- (22) Likuma 2206/1994⁽³⁾ pieņemšanas rezultātā 1994. gadā tika atvērts Grieķijas kazino tirgus, un esošajiem trim valsts kazino pievienojās seši jaunizveidoti privātie kazino. Likuma 2206/1994 2. panta 10. punktā bija paredzēts, ka ieejas maksu kazino konkrētos apgabalos noteiks ar ministra lēmumu, ar ko noteiktu arī procentuālo daļu no ieejas maksas, kuru Grieķijas valsts iegūs kā ieņēmumus. Finanšu ministrs ar 1995. gada 16. novembra Ministra lēmumu⁽⁴⁾ (turpmāk "ministra 1995. gada lēmums") noteica, ka, sākot no 1995. gada 15. decembra visiem kazino operatoriem saskaņā ar Likumu 2206/1994⁽³⁾ ir jāiekasē ieejas maksa 5 000 GDR⁽⁵⁾ (aptuveni 15 EUR) apmērā. Atbilstīgi ministra 1995. gada lēmumam kazino uzņēmumiem tika noteikts arī juridisks pienākums paturēt 20 % no šīs maksas (ieskaitot PVN) kā atlīdzību par biļetes izsniegšanu un izdevumu segšanai, atlikušo summu uzskatot par valsts nodevu⁽⁷⁾. Ministra 1995. gada lēmumā ir paredzēts, ka konkrētos gadījumos kazino var piešķirt arī bezmaksas ieeju⁽⁸⁾. Arī šajos gadījumos 80 % no regulētās ieejas maksas kazino bija jānodod valstij, lai gan tie ieejas maksu nesaņēma⁽⁹⁾. Saskaņā ar ministra 1995. gada lēmumu katrs kazino šos valsts nodevas maksājumus veica reizi mēnesī⁽¹⁰⁾. Ministra lēmumā ir arī noteiktas konkrētas biļešu cenas atlaides, kas var būt spēkā 15 vai 30 dienas⁽¹¹⁾. Pēc euro ieviešanas Grieķijā (2002. gadā) kazino ieejas biļešu regulētā standarta cena tika noteikta 15 EUR apmērā.

⁽¹⁾ Minētie trīs kazino tika vadīti kā EOT uzņēmumi saskaņā ar Likumu 1624/1951, Dekrētu 4109/1960 un Likumu 2160/1993. Vēlāk EOT kā Korfu salas kazino un kazino *Mont Parnès* operatoru aizstāja Grieķijas Tūrisma attīstības iestāde (ETA), kas pilnīgi piederēja Grieķijas valstij saskaņā ar Likumiem 2636/1998 un 2837/2000; ETA vadīja šos divus kazino, līdz tiem tika piešķirtas licences saskaņā ar Likumu 3139/2003. EOT vadīja Rodas salas kazino, līdz tam tika piešķirta licence 1996. gadā.

⁽²⁾ Konkrētāk, EOT ģenerāļsekretāra lēmumi tika izdoti saskaņā ar Likumu 1624/1951 un Dekrētu 4109/1960, un tie bija šādi: EOT 1991. gada 21. novembra lēmums 535633 (ar ko nosaka kazino *Mont Parnès* ieejas maksu 2 000 GRD apmērā), EOT 1992. gada 24. marta lēmums 508049 (ar ko nosaka Korfu salas kazino un Rodas salas kazino ieejas maksu 1 500 GRD apmērā) un EOT 1997. gada 24. novembra lēmums 532691 (ar ko Korfu salas kazino ieejas maksu paaugstina līdz 2 000 drahmam).

⁽³⁾ Likums 2206/1994 par kazino izveidošanu, organizāciju, darbību un kontroli, kā arī citiem jautājumiem, *Νόμος 2206, Δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 62 – 20.4.1994.*

⁽⁴⁾ Ministra lēmums Y.A 1128269/1226/0015/ΠΟΛ.1292/16.11.1995. – ΦΕΚ 982/Β'/1995.

⁽⁵⁾ Ministra 1995. gada lēmuma 1. punkts: "Sākot no 1995. gada 15. decembra, kazino operatoriem (Likums 2206/1994) jānodrošina, ka katrai personai tiek izsniegta ieejas biļete saskaņā ar turpmākajos punktos minētajiem noteikumiem."

⁽⁶⁾ Ministra 1995. gada lēmuma 5. punkts: "Vienotā ieejas maksa spēļu automātu un galda spēļu zonās ir pieci tūkstoši (5 000) drahmam."

⁽⁷⁾ Ministra 1995. gada lēmuma 7. punkta pirmajā daļā ir noteikts: "Divdesmit procentus (20 %) no kopējās biļetes cenas patur kazino uzņēmums kā maksu par biļetes izsniegšanu un izdevumu segšanai, ieskaitot PVN, bet pārējā summa tiek samaksāta valstij kā nodeva."

⁽⁸⁾ Ministra 1995. gada lēmuma 6. punktā ir noteikts: "Lai reģistrētu gadījumus, kad veicināšanas nolūkā vai sociālā pienākuma dēļ kazino neiekasē ieejas maksu, tas izsniedz biļeti ar apzīmējumu *Honoris Causa/Free admission* (Goda biļete/Bezmaksas ieeja) no īpašas biļešu sērijas vai īpaši šim nolūkam paredzētas nodokļu iestāžu apstiprināta kases aparāta skaitļošanas ierīces."

⁽⁹⁾ Ministra 1995. gada lēmuma 7. punkta otrajā daļā ir noteikts: "Valsts nodevu par bezmaksas biļetēm maksā, pamatojoties uz biļešu cenu attiecīgajā dienā, kā noteikts šā lēmuma 5. punktā."

⁽¹⁰⁾ Ministra 1995. gada lēmuma 10. punkta pirmajā daļā ir noteikts: "Valsts nodevas iemaksā kompetentajā ienākuma nodokļa iestādē līdz katra mēneša desmitajam datumam, pievienojot paziņojumu par iepriekšējā mēnesī iekasētajām nodevām."

⁽¹¹⁾ Ministra 1995. gada lēmuma 8. punkta pirmajā un otrajā daļā ir noteikts: "Saskaņā ar iepriekš minēto 2.–7. punktu [kazino operatoriem] ir atļauts izsniegt ilgtermiņa biļetes, kas ir derīgas 15–30 dienas pēc kārtas vai vienu kalendāro mēnesi pēc nepieciešamības. Šādu ilgtermiņa biļešu cenai var piemērot atlaidi saskaņā ar šādiem noteikumiem:

- biļetēm, kas ir derīgas 15 dienas, atlaide var būt 40 % apmērā no 15 dienas biļešu kopējās vērtības. Ja šīs biļetes izsniedz uz divām kalendārajām nedēļām, mēneša pēdējās divas nedēļas aptver periodu, kas sākas sešpadsmitajā dienā un beidzas mēneša beigās;
- biļetēm, kas ir derīgas 30 dienas vai vienu mēnesi, atlaide var būt 50 % apmērā no 30 dienas biļešu kopējās vērtības."

- (23) Lai gan kazino darbību Grieķijā galvenokārt reglamentē Likums 2206/1994 un ministra 1995. gada lēmums, valstij piederošie kazino *Mont Parnès*, Korfu salas kazino un Rodas salas kazino bija atbrīvoti no šā likuma un lēmuma piemērošanas līdz brīdim, kad kazino komisija piešķirs tiem licences. Konkrētāk, Likumā 2160/1993 tika paredzēts, ka minētie kazino turpinās darboties kā EOT pakalpojumu klubi, pamatojoties uz to tiesību aktu noteikumiem, kuri reglamentē EOT, proti, Likuma 1624/1951⁽¹⁾, Dekrēta 4109/1960⁽²⁾ un Likuma 2160/1993⁽³⁾ noteikumiem. Tādējādi kazino *Mont Parnès*, Korfu salas kazino un Rodas salas kazino turpināja iekasēt ieejas maksu 6 EUR apmērā.
- (24) Savukārt visi jaunie privātie kazino, kas tika izveidoti pēc Likuma 2206/1994 pieņemšanas, izņemot Saloniku kazino, īstenoja ministra 1995. gada lēmumu un iekasēja ieejas maksu 15 EUR apmērā. Lai gan Saloniku kazino tika dibināts un licencēts 1995. gadā saskaņā ar Likumu 2206/1994, tas līdz 2012. gada novembrim iekasēja samazināto ieejas maksu 6 EUR apmērā, ko iekasēja valsts īpašumā esošie kazino, pamatojoties uz Likumu 2687/1953⁽⁴⁾, kurā noteikts, ka ārvalstu investīciju rezultātā izveidotajiem uzņēmumiem jāsaņem vismaz tādas pašas priekšrocības, kādas tiek piemērotas līdzīgiem uzņēmumiem valstī⁽⁵⁾. Kopš 1995. gada, kad Saloniku kazino saņēma licenci, tam bija jāievēro prasība maksāt valstij 80 % no ieejas biļešu nominālvērtības⁽⁶⁾.
- (25) Atbilstīgi Grieķijas sniegtajai informācijai īpašie noteikumi, ko piemēro valsts kazino, kuri pastāvēja pirms Likuma 2206/1994 pieņemšanas, būtu uzskatāmi par Likuma 2206/1994 un ministra 1995. gada lēmuma vispārīgo noteikumu izņēmumiem. Tādējādi līdz dienai, kad šiem valsts kazino tika piešķirtas licences saskaņā ar Likumu 2206/1994, ministra 1995. gada lēmums netika uzskatīts par piemērojamu valsts kazino ne attiecībā uz prasību par standarta ieejas maksu 15 EUR apmērā, nedz arī attiecībā uz prasību 80 % no šīs summas maksāt valstij. Taču, tā kā valsts kazino ieejas maksa izņēmuma kārtā tika saglabāta 6 EUR apmērā, pamatojoties uz jau piemērojamiem EOT lēmumiem, kas tika uzskatīti par īpašiem izņēmuma noteikumiem (jau pastāvošais *lex specialis*), ko neskāra Likuma 2206/1994 un ministra 1995. gada lēmuma vispārīgie noteikumi, valsts kazino kā nodevu maksāja tikai 80 % no 6 EUR maksas. EOT lēmumus pārstāja uzskatīt par piemērojamiem tikai pēc kazino privatizācijas, kad tie vairs nepiederēja valstij. Tikai pēc šo kazino privatizācijas tie sāka iekasēt standarta ieejas maksu 15 EUR apmērā un tiem tika noteikts pienākums maksāt 80 % no šiem 15 EUR kā nodevu valstij.
- (26) Vēl viena atkāpe no Likuma 2206/1994 un ministra 1995. gada lēmuma vispārīgo noteikumu piemērošanas tika piešķirta kazino *Mont Parnès* pēc tā daļējas privatizācijas, pamatojoties uz Likumu 3139/2003, kurā bija skaidri noteikts, ka kazino *Mont Parnès* ieejas maksa saglabāsies 6 EUR apmērā.
- (27) 2000. gadā EOT kā Korfu salas kazino un kazino *Mont Parnès* operatoru aizstāja *Ellinika Touristika Akimita AE (ETA)*, kas pilnīgi piederēja Grieķijas valstij. No 2000. gada beigām līdz brīdim, kad šiem kazino 2003. gadā tika piešķirtas licences atbilstīgi Likumam 2206/1994, ETA⁽⁷⁾, vispirms brīvprātīgi, bet vēlāk saskaņā ar Likuma 2919/2001 24. pantu, sāka pakāpeniski pielāgoties Likuma 2206/1994 prasībām attiecībā uz kazino, lai sagatavotu abus kazino, kuri agrāk bija valstij piederoši kazino klubi, pilnīgai licencēšanai un privatizācijai. Šajā pārejas periodā ETA maksāja valstij 80 % no kazino *Mont Parnès* un Korfu salas kazino ieejas maksas, t. i., no 6 EUR. Atbilstīgi Komisijai sniegtajai informācijai jauns ministra lēmums tā arī netika pieņemts un Korfu salas kazino turpināja iekasēt ieejas maksu 6 EUR apmērā līdz tā privatizācijai 2010. gada augustā⁽⁸⁾, pēc kuras tas sāka iekasēt ieejas maksu 15 EUR apmērā.

⁽¹⁾ Likums 1624/1951, ar ko ratificē, groza un papildina Likumu 1565/1950 par Grieķijas Tūrisma organizācijas izveidi, *Νόμος 1624, Δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 7 – 8.1.1951.*

⁽²⁾ Dekrēts 4109/1960, ar ko groza un papildina tiesību aktus, kuri attiecas uz Grieķijas Tūrisma organizāciju, un atsevišķus citus noteikumus, *Νομοθετικό Διάταγμα 4109, Δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 153 – 29.9.1960.*

⁽³⁾ Likums 2160/1993 par tūrisma un citiem jautājumiem, *Νόμος 2160, Δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 118 – 19.7.1993.*

⁽⁴⁾ Likums 2687/1953 par investīcijām un ārvalstu kapitāla aizsardzību, *Νομοθετικό Διάταγμα 2687, Δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 317 – 10.11.1953.*

⁽⁵⁾ Prezidenta dekrēts Π.Α. 290/1995 (ar ko tika apstiprināts, ka *Hyatt Regency Hotel* un *Tourism Enterprise* ir veicis ārvalstu kapitāla investīcijas, *Προεδρικό Διάταγμα 290, Δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 163 – 9.8.1995.*) bija noteikts, ka attiecībā uz Saloniku kazino jāpiemēro Likuma 2687/1953 noteikumi un tam jāsaņem tādas pašas priekšrocības kā kazino *Mont Parnès* un Korfu salas kazino.

⁽⁶⁾ Sk. Lēmuma par procedūras sākšanu 16., 17. un 18. punktu.

⁽⁷⁾ Kazino *Mont Parnès* darbību nodrošina *Elliniko Casino Parnithas A.E. (EKP)*, ko 2001. gadā izveidoja kā ETA meitassabiedrību, kuru pilnīgi kontrolē Grieķijas valsts.

⁽⁸⁾ Atbilstīgi informācijai, ko Grieķijas iestādes sniedza formālās izmeklēšanas gaitā, Korfu salas kazino tika privatizēts 2010. gada 30. augustā, pārdodot – starptautiskā uzaicinājumā iesniegt piedāvājumus – visas *Corfu Hellenic Casino S.A. (EKK)* kapitāldaļas uzņēmumam *V&T Corfu Casino S.A.*, kuru izveidoja izraudzītais pretendents, proti, konsorcijs *Vivere Entertainment Commercial & Holding S.A. – Theros International Gaming Inc.* EKK tika izveidota 2001. gadā kā ETA meitassabiedrība.

- (28) Rodas salas kazino licenci, ko piešķir saskaņā ar Likumu 2206/1994, saņēma 1996. gadā⁽¹⁾. Taču kazino turpināja iekasēt samazināto ieejas maksu līdz 1999. gadam un to mainīja uz 15 EUR tikai pēc tā privatizācijas, kas notika 1999. gada aprīlī.
- (29) Grieķija 2012. gada novembrī pieņēma jaunu tiesību aktu⁽²⁾, ar ko noteica visu – gan valsts, gan privāto – kazino ieejas maksu 6 EUR apmērā un paredzēja visiem kazino pienākumu paturēt 20 % (1,20 EUR) no ieejas maksas kā nodevu par biļetes izsniegšanu un izdevumu segšanai un atlikušo daļu, t. i., 80 % (4,80 EUR), katru mēnesi pārskaitīt valstij kā valsts nodevu. Grieķija ir apstiprinājusi, ka šis tiesību akts joprojām ir spēkā.

3. PROCEDŪRAS SĀKŠANAS PAMATOJUMS

- (30) Komisija sāka LESD 108. panta 2. punktā paredzēto formālo izmeklēšanas procedūru, jo pastāvēja šaubas par iespējamu diskriminējošu nodokļu režīmu, kas piemērots vairākiem konkrēti norādītiem Grieķijas kazino, kuriem bija noteikts izdevīgāks nodokļu režīms nekā citiem kazino valstī.
- (31) Komisija uzskatīja, ka apstrīdētā pasākuma īstenošanā ir saskatāmas atkāpes no Grieķijas vispārīgajām tiesību normām, kurās ir paredzēts no kazino ieejas maksas iekasējamais standarta nodevas apmērs, tādējādi uzlabojot atbalsta saņēmēju konkurētspēju.
- (32) Komisija novēroja, ka apstrīdētais pasākums, šķiet, radīja Grieķijas valstij līdzekļu zaudējumus un piešķīra priekšrocības kazino ar zemākām cenām. Uz Grieķijas iestāžu apgalvojumu, ka tiešais ieguvējs no zemākas ieejas maksas ir klients, Komisija atbildēja, ka subsīdijas patērētājiem var tikt uzskatītas par valsts atbalstu uzņēmumiem, ja tās ir atkarīgas no konkrētas uzņēmuma pārdotas preces vai sniegta pakalpojuma izmantošanas⁽³⁾.
- (33) Komisija arī norādīja, ka tai radās priekšstats, ka nodevas apmērs netika pielāgots katra kazino individuālajiem apstākļiem⁽⁴⁾, tāpēc tā provizoriski secināja, ka pasākums bija selektīvs⁽⁵⁾.
- (34) Komisija uzskatīja, ka apstrīdētais pasākums varēja izkropļot konkurenci Grieķijas kazino vidū un Eiropas uzņēmumu pārņemšanas tirgū. Komisija piebilda, ka tā pilnīgi respektē dalībvalstu tiesības reglamentēt azartspēles to teritorijā saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, bet nepiekrīt tam, ka no minētajiem argumentiem izriet, ka apspriežamais pasākums nekropļo konkurenci un neietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm. Uzņēmumi, kas darbojas šajā nozarē, bieži vien ir starptautiskas viesnīcu grupas, kuru lēmumus par ieguldījumu veikšanu varētu ietekmēt šis pasākums, un kazino var būt viens no Grieķijas tūristu piesaistes objektiem. Tāpēc Komisija secināja, ka pasākums var izkropļot konkurenci un ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm⁽⁶⁾.
- (35) Komisija provizoriski secināja, ka pasākums bija nelikumīgs atbalsts, jo Grieķijas iestādes to īstenoja bez Komisijas iepriekšējas piekrišanas, un tāpēc šis atbalsts būs jāatgūst⁽⁷⁾ saskaņā ar tolaik piemērojamās Procedūras regulas (Padomes Regula (EK) Nr. 659/1999⁽⁸⁾) 15. pantu.
- (36) Komisija nebija atradusi nekādu pamatojumu, lai apstrīdēto pasākumu uzskatītu par saderīgu ar iekšējo tirgu, jo šķita, ka pasākums ietver nepamatotu darbības atbalstu tiem kazino, kuri bija šā atbalsta saņēmēji⁽⁹⁾.
- (37) Visbeidzot, Komisija norādīja, ka, ja tās šaubas par nesaderīgu valsts atbalstu pasākuma satvarā apstiprinātos, tai būtu pienākums saskaņā ar Procedūras regulas 14. panta 1. punktu pieprasīt, lai Grieķija atgūst sniegto atbalstu no tā saņēmējiem, ja vien tas nav pretrunā vispārīgajiem tiesību principiem⁽¹⁰⁾.

⁽¹⁾ Atbilstīgi ministra 1996. gada 29. maija lēmumam T/633.

⁽²⁾ Likums 4093/2012, valdības 2012. gada 12. novembra Oficiālais Vēstnesis L 222.

⁽³⁾ Sk. Lēmuma par procedūras sākšanu 19.–23. punktu.

⁽⁴⁾ Sk. Lēmuma par procedūras sākšanu 26., 27., 28. un 37. punktu.

⁽⁵⁾ Sk. Lēmuma par procedūras sākšanu 24.–29. punktu.

⁽⁶⁾ Sk. Lēmuma par procedūras sākšanu 30., 31. un 32. punktu.

⁽⁷⁾ Sk. Lēmuma par procedūras sākšanu 34. un 35. punktu.

⁽⁸⁾ Padomes 1999. gada 22. marta Regula (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta piemērošanai (OV L 83, 27.3.1999., 1. lpp.).

⁽⁹⁾ Sk. Lēmuma par procedūras sākšanu 36., 37. un 38. punktu.

⁽¹⁰⁾ Sk. Lēmuma par procedūras sākšanu 39. un 40. punktu.

4. GRIEĶIJAS UN IEINTERESĒTO TREŠO PUŠU PIEZĪMES

- (38) Formālās izmeklēšanas procedūras laikā Komisija saņēma piezīmes no Grieķijas, kazino *Mont Parnès*, Saloniku kazino un *Casino Loutraki*.

4.1. Grieķijas, kazino *Mont Parnès* un Saloniku kazino piezīmes

- (39) Tā kā atbalsta saņēmēju – kazino *Mont Parnès* un Saloniku kazino – pārstāvja un Grieķijas iestāžu iesniegtās piezīmes būtībā ir identiskas, tās ir rezumētas šajā iedaļā.
- (40) Gan Grieķija, gan kazino *Mont Parnès* un Saloniku kazino noliedz, ka pastāv jebkāds valsts atbalsts, apgalvojot, ka valsts nezaudē nekādus ieņēmumus un ka, ja tā tomēr notiek, kazino negūst nekādas priekšrocības.
- (41) Grieķijas iestādes apgalvo, ka cenu atšķirība ir tikai cenu regulēšanas jautājums, jo nodokļos tiek iekasēta vienāda procentuālā daļa no izsniegto ieejas biļešu attiecīgās cenas.
- (42) Saskaņā ar Grieķijas iestāžu sniegto informāciju ieejas maksas noteikšanas un prasības maksāt valstij mērķis ir nevis paaugstināt valsts ieņēmumus, bet gan atturēt personas ar zemiem ienākumiem no azartspēlēm. Fakts, ka ieejas maksa arī nodrošina valstij ieņēmumus, nemaina šā režīma kā kontroles pasākuma būtību. Tāpēc Grieķijas iestādes uzskata, ka prasība izsniegt ieejas biļetes par noteiktu cenu klientiem, kuri apmeklē kazino spēļu zonas, ir aprūtināošs administratīvs kontroles pasākums, kas būtībā nav nodoklis un nevar tikt uzskatīts par nodokļu slogu saskaņā ar Valsts padomes (augstākā administratīvā tiesa Grieķijā) spriedumu Nr. 4027/1998.
- (43) Par dažādu kazino cenu atšķirībām Grieķija apgalvo, ka šiem kazino ir atšķirīgi un nesalīdzināmi ekonomiskie un sociālie apstākļi. Grieķijas iestādes uzstāj, ka ieejas maksu atšķirības pamatā ir sabiedriskās kārtības apsvērumi, tostarp tas, ka "īkvienam kazino piemērotie nosacījumi pamato un pilnīgi atbilst praksei noteikt atšķirīgu ieejas maksu kazino, kas atrodas tuvu lielpilsētu centriem (..), un kazino lauku apvidos (..), ko galvenokārt apdzīvo lauku iedzīvotāji, no kuriem vairākumam ir zemāki ienākumi un izglītības līmenis, un nepieciešamība atturēt šos iedzīvotājus no azartspēlēm ir lielāka nekā pilsētu iedzīvotāju gadījumā".
- (44) Komentējot sūdzības iesniedzēja *Casino Loutraki* norādi par to, ka pēc Korfu salas kazino privatizēšanas, kas notika 2010. gadā, tā ieejas maksa pieauga no 6 EUR līdz 15 EUR, Grieķijas iestādes atbildēja, ka Korfu salas attālās ģeogrāfiskās atrašanās vietas dēļ šis kazino nekonkurē ar pārējiem Grieķijas kazino (tādējādi tas nekropļo konkurenci). Turklāt Grieķijas iestādes apgalvo, ka ieejas maksai jābūt atturošai, lai aizsargātu Korfu salas iedzīvotājus, jo kazino darbības nosacījumu izmaiņas pēc privatizācijas nenovēršami ļaus ievērojami pagarināt tā darba laiku, palielināt kopējo aktivitāti un pievilcīgumu.
- (45) Ja arī kazino, kuru cenas ir zemākas, ir radītas kādas priekšrocības (jo tie piesaista vairāk klientu), Grieķijas iestādes, kazino *Mont Parnès* un Saloniku kazino apstrīd viedokli, ka tās noteikti rada valsts līdzekļu zaudējumus. Turklāt nevar apgalvot, ka tad, ja ieejas maksa būtu augstāka, šie iespējamie atbalsta saņēmēji radītu valstij vairāk ieņēmumu, tāpēc iespējamie ieņēmumu zaudējumi ir tikai hipotētiski. Grieķijas iestādes, kazino *Mont Parnès* un Saloniku kazino arī norāda, ka zemāka ieejas maksa ir ieguvums klientiem un ka kazino paturētā ieejas maksas daļa ir lielāka tajos kazino, kuri iekasē ieejas maksu 15 EUR apmērā, tādējādi šiem kazino tiek radīts ieguvums.
- (46) Grieķijas iestādes, kazino *Mont Parnès* un Saloniku kazino arī uzstāj, ka konkurence vai tirdzniecība netiek ietekmēta, jo katrs no šiem kazino darbojas vietējā tirgū. Tie apstrīd iespējamo konkurenci citu veidu azartspēļu jomās, kas ir minēta lēmumā par procedūras sākšanu, un norāda, ka interneta azartspēles Grieķijā patlaban ir nelikumīgas.
- (47) Grieķijas iestādes, kazino *Mont Parnès* un Saloniku kazino arī uzstāj, ka, pat tad, ja tiktu uzskatīts, ka samazinātā ieejas maksa 6 EUR apmērā varētu būt ietekmējusi vai varētu ietekmēt ārvalsts uzņēmuma lēmumu ieguldīt Grieķijas kazino nozarē, attiecīgajam ārvalsts uzņēmumam vienmēr būtu iespēja atsaukties uz Likumu 2687/1953, kā to Saloniku kazino gadījumā darīja uzņēmums *Hyatt Regency Hotels and Tourism (Thessaloniki) S.A.*

- (48) Sūdzības iesniedzējs norādīja, ka atbalsta saņēmēji var piedāvāt bezmaksas ieeju, taču tiem joprojām jāmaksā nodeva 80 % apmērā, kas, viņaprāt, ļoti skaidri parāda to, ka pasākums ir uzskatāms par valsts atbalstu. Komentējot šo norādi, Grieķijas iestādes apgalvo, ka šāda prakse ir izņēmums – kazino to galvenokārt izmanto, lai piedāvātu bezmaksas ieeju (kā īpašu laipnību) kazino īpaši nozīmīgām personām (VIP) vai klientiem, kuri ir slavenības, un šāda prakse ir pretrunā nodokļu tiesību aktiem (Likumam 2238/1994), jo no uzņēmuma līdzekļiem veikts maksājums valstij 80 % apmērā no ieejas biļetes cenas netiek uzskatīts par produktīviem izdevumiem un nevar tikt atskaitīts no uzņēmuma ienākumiem (šādu praksi īstenojošam uzņēmumam tiek radīts liels nodokļu slogs).
- (49) Grieķijas iestādes, kazino *Mont Parnès* un Saloniku kazino vērš Komisijas uzmanību arī uz citām kazino savstarpējām atšķirībām dažādu nodokļu un reglamentējošo pasākumu ziņā. Tie piebilst, ka šīs atšķirības sūdzības iesniedzējam *Casino Loutraki* nāk par labu un līdzsvāro priekšrocības, ko atbalsta saņēmēji saņem zemākas ieejas maksas dēļ. Tie jo īpaši min faktu, ka ikviens kazino valstij maksā daļu no savas ikgadējās bruto peļņas, bet saskaņā ar tiesību aktiem *Casino Loutraki* maksā mazāku daļu nekā pārējie kazino. Komentējot šo apgalvojumu, Komisija norādīja, ka, pirmkārt, ja Grieķijas iestāžu, kazino *Mont Parnès* un Saloniku kazino minētie citi pasākumi patiešām pastāv, tie var būt uzskatāmi par atsevišķu atbalsta pasākumu par labu *Casino Loutraki*, ja tas atbilst visiem piemērojamiem Savienības valsts atbalsta tiesību aktu nosacījumiem. Tomēr minētie pasākumi jebkurā gadījumā atšķiras no vērtējamā pasākuma un tāpēc neietilpst šā lēmuma darbības jomā.
- (50) Grieķijas iestādes, kazino *Mont Parnès* un Saloniku kazino nav iesnieguši nekādus apsvērumus par atbalsta saderību un likumību.
- (51) Reaģējot uz sūdzības iesniedzēja jauno iesniegumu, kas saņemts 2017. gada 14. aprīlī, un jo īpaši uz apgalvojumu, ka atbalstu saņēmušo kazino lielāka pievilcība, kuras cēlonis ir zemāka ieejas maksa un plašā apmērā īstenojama bezmaksas biļešu izsniegšanas prakse, ir radījusi pieprasījuma novirzes un lielākus kopējos ieņēmumus, tādējādi radot priekšrocības (sk. 56. apsvērumu turpmāk tekstā), Grieķijas iestādes apgalvo, ka ne pazeminātā ieejas maksa, ne arī bezmaksas biļešu izsniegšana nav nekādā veidā saistīta ar attiecīgo kazino kopējo ienākumu pieaugumu.

4.2. *Casino Loutraki* iesniegtās piezīmes

- (52) *Casino Loutraki* apgalvo, ka valsts tiesību aktos paredzētie pasākumi rada fiskālu diskrimināciju par labu konkrētiem kazino, ciktāl prasība maksāt valstij vienoto nodevu 80 % apmērā no kazino ieejas biļešu maksas attiecas uz atšķirīgu nodokļu bāzi, proti, divām dažādajām valsts noteiktajām ieejas biļešu cenām. Tā kā atbalsta saņēmējos kazino ieejas maksa ir ievērojami zemāka nekā pārējos kazino (6 EUR, nevis 15 EUR), valstij tiek radīti ieņēmumu zaudējumi, tādējādi, ņemot vērā radīto konkurences izkropļojumu, šis pasākums ir uzskatāms par valsts atbalstu.
- (53) *Casino Loutraki* arī argumentē, ka pasākumam nav objektīva pamatojuma, jo zemākas ieejas maksas noteikšana atbalsta saņēmējiem kazino faktiski ir pretrunā sociālajam mērķim un kazino ieejas maksas noteikšanas pamatojumam un raksturojumam, kas ir aprakstīts Grieķijas Valsts padomes Spriedumā Nr. 4027/1998. *Casino Loutraki* uzskata, ka nav nekāda pamata apgalvot, ka, nosakot dažādas ieejas maksas, var īstenot administratīvo kontroli un sabiedrības aizsardzību – kazino *Mont Parnès*, kas atrodas tikai aptuveni 20 km no Atēnu pilsētas centra, ieejas maksa ir 6 EUR, savukārt *Casino Loutraki*, kas atrodas aptuveni 85 km no Atēnu pilsētas centra, par ieeju jāmaksā 15 EUR, tāpat arī Saloniku kazino, kas atrodas aptuveni 8 km no Saloniku pilsētas centra, ieejas maksa ir 6 EUR, savukārt Halkidiki kazino, kas atrodas aptuveni 120 km no Saloniku pilsētas centra, tā ir 15 EUR.
- (54) *Casino Loutraki* norāda – Grieķija iepriekš apgalvoja, ka samazināto ieejas maksu 6 EUR apmērā var pamatot ar katra atbalsta saņēmēja kazino īpašajiem apstākļiem, kas galvenokārt ir saistīti ar ģeogrāfisko atrašanās vietu (kas nosaka attiecīgus ekonomiskos, sociālos, demogrāfiskos un citus specifiskus aspektus), taču, kad Korfu salas kazino 2010. gada augustā pēc privatizēšanas sāka iekasēt ieejas maksu 15 EUR apmērā, netika paskaidrots, kāpēc šos īpašos apstākļus vairs neņēma vērā.
- (55) Saistībā ar Grieķijas un kazino *Mont Parnès* minētajiem atsevišķajiem pasākumiem, kas, iespējams, ir labvēlīgi *Casino Loutraki* (galvenokārt tādā ziņā, ka *Casino Loutraki* būtu jāmaksā valstij mazāka daļa no tā ikgadējās bruto peļņas nekā pārējiem kazino), tas norāda, ka realitātē tas ir maksājis tādu pašu summu kā konkurenti, pamatojoties uz atsevišķu līgumu ar valsts iestādēm.

- (56) Savā jaunajā iesniegumā, kas saņemts 2017. gada 14. aprīlī pēc tam, kad Vispārējā tiesa atcēla 2011. gada galīgo lēmumu, *Casino Loutraki* uzsver, ka aplūkotā pasākuma radītā priekšrocība ir atbalsta saņēmēju kazino lielāka pievilcība, kā arī ar to saistītais šo kazino kopējo ienākumu pieaugums. *Casino Loutraki* norāda, ka Komisijai vajadzētu konstatēt šo priekšrocību un pieņemt jaunu galīgo lēmumu, kurā secinātu, ka attiecīgais pasākums ir radījis šādu priekšrocību atbalsta saņēmējiem kazino, ņemot vērā visu informāciju, ko Grieķijas iestādes iesniedza pirms 2011. gada galīgā lēmuma pieņemšanas īstenotās procedūras gaitā.
- (57) Turklāt *Casino Loutraki* apgalvo, ka atbalsta saņēmēju kazino plaši īstenotā prakse izsniegt bezmaksas ieejas biļetes ir uzskatāma par atsevišķu – trešo – piešķirtās priekšrocības elementu. Saistībā ar šo elementu *Casino Loutraki* aicina Komisiju sniegt visu informāciju un pierādījumus, kas nepieciešami, lai konstatētu, ka bezmaksas ieejas biļešu izsniegšanas prakse bija izplatīta un plaši īstenota, un bija saistīta ne tikai ar ministra 1995. gada lēmumā paredzētā izņēmuma mērķiem.
- (58) *Casino Loutraki* uzskata, ka šis pasākums atbilst arī citiem valsts atbalsta kritērijiem un nav saderīgs ar iekšējo tirgu un ka tāpēc Komisijai būtu jāpieņem jauns galīgais lēmums, kurā secinātu, ka pasākums ir īstenots nelikumīgi, pārkāpjot LESD 108. panta 3. punktu, un uzdotu atgūt valsts atbalsta līdzekļus.

5. PASĀKUMA NOVĒRTĒJUMS

- (59) Saskaņā ar LESD 107. panta 1. punktu ar iekšējo tirgu nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem, un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm. Pasākumu var uzskatīt par atbalstu šā punkta izpratnē, ja ir izpildīti visi šajā tiesību normā paredzētie nosacījumi. Pirmkārt, pasākumam jābūt saistītam ar valsts iejaukšanos vai valsts līdzekļu izmantošanu. Otrkārt, pasākumam jābūt tādām, kas var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm. Treškārt, tam jābūt tādām, ar ko tiek radīta selektīva priekšrocība tā saņēmējam. Ceturtkārt, pasākumam jābūt tādām, kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus ⁽¹⁾.
- (60) Par trešo atbalsta konstatēšanas nosacījumu jānorāda, ka priekšrocības nosacījumi tiek nodalīti no selektivitātes nosacījumiem, lai nodrošinātu, ka par valsts atbalstu ir uzskatāmi nevis visi valsts pasākumi, kas sniedz priekšrocību (t. i., uzlabo uzņēmuma neto finansiālo stāvokli), bet gan tikai tādi, kuri šādu priekšrocību selektīvi piešķir konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētām uzņēmumu kategorijām, vai konkrētām ekonomikas nozarēm ⁽²⁾.
- (61) Priekšrocība ir ikviens saimnieciskais labums, ko uzņēmums negūtu parastos tirgus apstākļos, tas ir, bez valsts iejaukšanās ⁽³⁾. Tiek ņemta vērā vienīgi pasākuma ietekme uz uzņēmumu, nevis valsts iejaukšanās iemesls vai mērķis ⁽⁴⁾. Priekšrocība pastāv tad, ja uzņēmuma finanšu stāvoklis uzlabojas tādas valsts iejaukšanās rezultātā, kuras nosacījumi atšķiras no parastajiem tirgus nosacījumiem. Lai to izvērtētu, uzņēmuma finanšu stāvoklis pēc pasākuma būtu jāsalīdzina ar tā finanšu stāvokli situācijā, ja pasākums nebūtu veikts ⁽⁵⁾. Tā kā vērā tiek ņemta tikai pasākuma ietekme uz uzņēmumu, nav svarīgi, vai attiecīgā priekšrocība uzņēmumam ir obligāta tādā ziņā, ka uzņēmums no tās nevarēja izvairīties vai atteikties ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ Tiesas 2016. gada 21. decembra spriedums, apvienotās lietas C-20/15 P un C-21/15 P, Komisija/*World Duty Free Group*, ECLI:EU:C:2016:981, 53. punkts un šajā spriedumā citētā judikatūra.

⁽²⁾ Skatīt lietu C-20/15 P un C-21/15 P, Komisija/*World Duty Free Group*, ECLI:EU:C:2016:981, 56. punktu un lietas C-6/12 P *Oy*, ECLI:EU:C:2013:525, 18. punktu.

⁽³⁾ Tiesas 1996. gada 11. jūlija spriedums lietā *SFEI* un citi, C-39/94, ECLI:EU:C:1996:285, 60. punkts, kā arī Tiesas 1999. gada 29. aprīļa spriedums lietā *Spānija/Komisija*, C-342/96, ECLI:EU:C:1999:210, 41. punkts.

⁽⁴⁾ Tiesas 1974. gada 2. jūlija spriedums lietā *Itālija/Komisija*, 173/73, ECLI:EU:C:1974:71, 13. punkts.

⁽⁵⁾ Komisijas 2003. gada 15. oktobra Lēmums 2004/339/EK par Itālijas īstenotajiem pasākumiem attiecībā uz *RAI SpA* (OV L 119, 23.4.2004., 1. lpp.), 69. apsvērumus; ģenerāladvokāta *Fennelly* 1998. gada 26. novembra secinājumi, Francija/Komisija, C-251/97, ECLI:EU:C:1998:572, 26. punkts.

- (62) Nosakot, vai pasākums uzņēmumam rada priekšrocību, nav svarīga arī pasākuma forma ⁽¹⁾. No valsts atbalsta jēdziena skatupunkta nozīme ir ne tikai pozitīvu ekonomisku priekšrocību piešķiršanai – par priekšrocību var būt uzskatāma arī saimnieciskā sloga samazināšana. Tā ir plaša kategorija, kurā ietilpst jebkāds to izdevumu samazinājums, kurus parasti sedz no uzņēmuma budžeta ⁽²⁾. Tas attiecas uz visām situācijām, kurās ekonomikas dalībniekiem tiek samazinātas to saimnieciskajai darbībai raksturīgās izmaksas ⁽³⁾.
- (63) Vispārējā tiesa 2014. gada spriedumā nolēma, ka atšķirīgās nodokļa likmes, ko piemēro ieejas maksai valsts un privātajos kazino Grieķijā, nav nodokļa samazinājums, kas būtu uzskatāms par valsts kazino piešķirtu priekšrocību LESD 107. panta 1. punkta izpratnē. Saskaņā ar Vispārējās tiesas spriedumu “no aplūkotā pasākuma izriet, ka summas, ko kazino samaksā valstij kā nodokli par ieejas biļetēm, ir tikai *prorata* no tā, ko katrs kazino saņem kā maksu par ieejas biļeti. Līdz ar to (...) izvērtējamais pasākums neatbilst nodokļu bāzes samazināšanai, jo summas, kas katram kazino jāmaksā valstij, ir *prorata* 80 % apmērā no visas faktiski iekasētās ieejas maksas. (...) [T]ā kā nodeva, ko visi kazino maksā valstij 80 % apmērā, tiek aprēķināta proporcionāli no tā, ko tie ir faktiski saņēmuši kā maksu par pārdotajām ieejas biļetēm” ⁽⁴⁾, “ar to, ka izvērtējamā pasākuma sekas ir tādas, ka kazino, kuru ieejas maksa ir noteikta EUR 6 apmērā, maksā valstij mazākas summas par tām, ko valstij maksā kazino, kuru ieejas maksa ir noteikta EUR 15 apmērā, nepietiek, lai pierādītu, ka pirmajā kategorijā ietilpstošie kazino saņem priekšrocību” ⁽⁵⁾.
- (64) Tiesa 2015. gada rīkojumā apstiprināja šo pamatojumu, norādot, ka “Vispārējā tiesa pamatoti atsaucās uz to, ka atšķirība starp abām absolūtajām līdzekļu summām, kas atmaksājamas Grieķijai, atbilst tai pašai dažādo summu procentuālajai daļai, ko saņēmuši abu kategoriju kazino” ⁽⁶⁾.
- (65) Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija secina, ka aplūkotais pasākums nepiešķir priekšrocību LESD 107. panta 1. punkta izpratnē.
- (66) Par bezmaksas biļešu izsniegšanas praksi jānorāda, ka Vispārējā tiesa savā 2014. gada spriedumā nolēma, ka “kazino, kuru ieejas maksa ir noteikta EUR 6 apmērā, atrodas izdevīgākā situācijā, ciktāl par identisku saņemto ieejas maksu (kas ir nulle), tie valstij maksā mazāku nodokli nekā kazino, kuru ieejas maksa ir noteikta EUR 15 apmērā” ⁽⁷⁾. Taču vēlāk Vispārējā tiesa atzina, ka, tā kā sistēma, ko Grieķija īsteno attiecībā uz ieejas maksu kazino, nenodrošina priekšrocības tiem kazino, kuri iekasē ieejas maksu 6 EUR apmērā, tad nevar uzskatīt, ka bezmaksas biļešu piešķiršanas sistēma pastiprinātu šīs sistēmas piešķirto priekšrocību ⁽⁸⁾. Tā arī nolēma, ka “[t]ā kā ieejas maksas sistēma kazino nepiešķir priekšrocību LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, ciktāl tā attiecas uz pārdotajām ieejas biļetēm, un tā kā attiecīgā dalībvalsts var pieļaut bezmaksas biļešu izsniegšanu tādu konkrētu un pamatotu iemeslu dēļ kā veicināšana vai sociālais pienākums, ir pamatoti, ka šī dalībvalsts kā papildnosacījumu noteic, ka nodokļi, kas tai citādi tiktu pārskaitīti, tiek pārskaitīti arī bezmaksas biļešu gadījumā” ⁽⁹⁾. Tāpēc Vispārējā tiesa nekonstatēja, ka pastāv atsevišķas un īpašas priekšrocības, kas izriet no bezmaksas biļešu piedāvāšanas ⁽¹⁰⁾.
- (67) Tiesa 2015. gada rīkojumā apstiprināja šo pamatojumu, norādot, ka, tā kā “Vispārējā tiesa pamatoti nosprieda, ka atšķirība starp naudas summām, kas valstij samaksātas par katru pārdoto ieejas biļeti, kā tāda nekādi nenodrošina priekšrocības kazino, kuru ieejas maksa ir EUR 6”, tad bezmaksas biļešu piešķiršanas prakse nevar pastiprināt šo priekšrocību ⁽¹¹⁾.
- (68) Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija secina, ka bezmaksas biļešu izsniegšanas prakse nepiešķir priekšrocību LESD 107. panta 1. punkta izpratnē.

⁽¹⁾ Tiesas 2003. gada 24. jūlija spriedums, *Altmark Trans*, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415, 84. punkts.

⁽²⁾ Tiesas 1994. gada 15. marta spriedums, *Banco Exterior de España*, C-387/92, ECLI:EU:C:1994:100, 13. punkts; Tiesas 2000. gada 19. septembra spriedums, Vācija/Komisija, C-156/98, ECLI:EU:C:2000:467, 25. punkts; Tiesas 1999. gada 19. maija spriedums, Itālija/Komisija, C-6/97, ECLI:EU:C:1999:251, 15. punkts; Tiesas 2005. gada 3. marta spriedums, *Heiser*, C-172/03, ECLI:EU:C:2005:130, 36. punkts.

⁽³⁾ Tiesas 2003. gada 20. novembra spriedums, *GEMO SA*, C-126/01, ECLI:EU:C:2003:622, 28.–31. punkts.

⁽⁴⁾ 2014. gada spriedums, 55. punkts.

⁽⁵⁾ Turpat, 57. punkts.

⁽⁶⁾ 2015. gada rīkojums, 35. punkts.

⁽⁷⁾ 2014. gada spriedums, 76. punkts.

⁽⁸⁾ Turpat, 77. punkts.

⁽⁹⁾ Turpat, 78. punkts.

⁽¹⁰⁾ Turpat, 80. punkts.

⁽¹¹⁾ 2015. gada rīkojums, 55. punkts.

- (69) Visbeidzot, sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka sistēma, ko Grieķija īsteno attiecībā uz ieejas maksu kazino, padara valsts kazino pievilcīgākus sabiedrībai, jo tajos ir zemāka regulētā ieejas maksa, un palielina to kopējos ienākumus (t. i., rada citus ienākumu avotus, piemēram, azartspēles, viesnīcas pakalpojumi, bāru un restorānu pakalpojumi), ko nodrošina papildu apmeklētāji, kurus piesaista zemāka ieejas maksa. Gluži tāpat kā bezmaksas ieejas biļešu gadījumā jāņem vērā, ka sistēma, ko Grieķija īsteno attiecībā uz ieejas maksu kazino, pati par sevi nenodrošina priekšrocības valsts kazino, un līdz ar to nevar uzskatīt, ka lielāka pievilcība vai papildu ieņēmumi no papildu apmeklētājiem, kurus piesaista zemāka ieejas maksa, nodrošina priekšrocības. Jebkurā gadījumā pat tad, ja šādas priekšrocības pastāvēšanu varētu pierādīt, par valsts atbalstu LESD 107. panta 1. punkta izpratnē parasti ir uzskatāmas tikai tās priekšrocības, kas ir tieši vai netieši piešķirtas, izmantojot valsts līdzekļus⁽¹⁾. Tiesa ir norādījusi, ka reglamentējošo pasākumu radīta netieša negatīva ietekme uz valsts ieņēmumiem nav uzskatāma par valsts līdzekļu piešķiršanu, ja pasākumam ir raksturīga šāda ietekme⁽²⁾. Piemēram, valsts regulējums, ar ko nosaka atsevišķu preču minimālo cenu, neietver valsts līdzekļu piešķiršanu⁽³⁾. Tā kā valsts un privātie kazino maksā Grieķijai atšķirīgas nodokļu summas, valsts līdzekļi tiek zaudēti, taču tie netiek zaudēti tāpēc vien, ka valsts kazino tika atļauts iekasēt mazāku ieejas maksu nekā privātajiem kazino. Tāpēc Komisija secina, ka priekšrocība, uz kuru norāda sūdzības iesniedzējs, netiek piešķirta no valsts līdzekļiem LESD 107. panta 1. punkta izpratnē pat tad, ja tās pastāvēšana tiktu pierādīta.
- (70) Tā kā, lai pasākums būtu uzskatāms par valsts atbalstu, tam jāatbilst visiem četriem *kumulatīvajiem* nosacījumiem, kas paredzēti LESD 107. panta 1. punktā, šajā gadījumā nav jāpārbauda, vai pārējie nosacījumi ir izpildīti.

6. SECINĀJUMS

- (71) Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija secina, ka nodevu sistēma, ko Grieķija līdz 2012. gada novembrim piemēroja ieejas maksai kazino, nav uzskatāma par atbalstu LESD 107. panta 1. punkta izpratnē,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Nodevu sistēma, ko Grieķija līdz 2012. gada novembrim piemēroja ieejas maksai kazino, nav uzskatāma par atbalstu Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 1. punkta izpratnē.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Grieķijas Republikai.

Briselē, 2018. gada 9. augustā

Komisijas vārdā –
Komisijas locekle
Margrethe VESTAGER

⁽¹⁾ Tiesas 1978. gada 24. janvāra spriedums, *Van Tiggele*, 82/77, ECLI:EU:C:1978:10, 25. un 26. punkts; Vispārējās tiesas 1996. gada 12. decembra spriedums, *Air France*/Komisija, T-358/94, ECLI:EU:T:1996:194, 63. punkts.

⁽²⁾ Tiesas 2001. gada 13. marta spriedums, *Preussen Elektra*, C-379/98, ECLI:EU:C:2001:160, 62. punkts.

⁽³⁾ Tiesas 1978. gada 24. janvāra spriedums, *Van Tiggele*, 82/77, ECLI:EU:C:1978:10, 25. un 26. punkts.